

ВІДКРИТА НАУКА В УКРАЇНІ: НА ШЛЯХУ ДО ДОСКОНАЛОСТІ

Сангінова О. В.

*кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри технології неорганічних речовин, водоочищення
та загальної хімічної технології*

*Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
м. Київ, Україна*

Відкриття даних та результатів наукових досліджень, – це найпростіше, що можна зробити для розвитку науки. Користь відкритої науки беззаперечна: скорочення часу на пошук інформації, необхідної для планування нових досліджень; економія фондів, які не потрібно витрачати на «винахід велосипеда» знову й знову; швидкий вихід на передову науки. За результатами дебатів з питань відкритої науки, які відбулись на засіданні Ради з питань конкурентоспроможності (Competitiveness Council) Європейської ради 27 травня 2016 року [1], було опубліковано висновки щодо якнайшвидшого переходу до системи відкритої науки. Чи відбувся цей перехід та яка ситуація з відкритою наукою в Україні?

Безумовно, кількість журналів з відкритим доступом порівняно з 2016 роком суттєво зросла як у Європі, так і в Україні. Ґрунтовний статистичний аналіз щодо видань відкритого доступу потребує більше часу, ніж відведено на написання даного есе, тому не представлений у роботі, – лише перелік українських наукових журналів у Scopus і Web of Science містить 170 видань [2]. Однак дослідження щодо рівня дискусії навколо проблем відкритої науки в Україні є більш доступними і представлені нижче.

Перша міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації» відбулась в Україні 27–28 жовтня 2022 року [3]. Питання відкритого доступу до науково-технічної інформації та дослідницьких інфраструктур, проблеми оцінки наукових досліджень, етики відкритої науки, подолання бар'єрів та державна підтримка викликали інтерес і широко обговорювались на теренах заходу. Дебати триватимуть і цього року – у жовтні пройде Друга міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2023». Перелік панельних дискусій розширено: більше уваги приділено розвитку національної дослідницької інфраструктури та інновацій в Україні. Конференція проходить паралельно з Тижнем відкритого доступу 2023 [4], темою якого є пошук балансу між вимогами громад та наукових спільнот.

Зазначені ініціативи підтримані науковими та освітніми установами, міжнародними організаціями, а також бізнес-структурами, що свідчить про високу затребуваність суспільством. У той же час за запитом «відкрита наука» у Google Академія у процесі написання даного есе не знайдено жодної статті, а український журнал «Відкрита наука та інновації» засновано лише 2023 року і він теж не має жодного опублікованого випуску [5]. Все це свідчить про те, що ми лише на початку шляху до відкритої науки, однак зупинитися вже не можемо. Цікаво провести більш глибокий аналіз відкритості даних у сфері моєї професійної діяльності.

Список посилань

1. Competitiveness Council, 26-27/05/2016 [Електронний ресурс]. 2016. Режим доступу до ресурсу: <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/compet/2016/05/26-27/>.
2. Українські наукові журнали у Scopus та Web of Science [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: <https://openscience.in.ua/ua-journals>.
3. Перша міжнародна конференція «Відкрита наука та інновації в Україні 2022» [Електронний ресурс]. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://conference2022.dntb.gov.ua/#pro-konferentsiiu>.
4. Тема Тижня відкритого доступу 2023: Спільнота понад комерціалізацію [Електронний ресурс]. 2023. Режим доступу до ресурсу: <https://www.openaccessweek.org/theme/uk>.
5. Журнал «Відкрита наука та інновації». 2023. Режим доступу до ресурсу: <https://journal.dntb.gov.ua/index.php/osi/about32>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-177>

НАСТАВНИЦТВО ЯК СКЛАДНИК ДОБРОЧЕСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Семенов О. М.

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри української мови і літератури
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Кожна лекція спікерів програми підвищення кваліфікації «Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект», починаючи з першої «Складники доброчесного освітнього